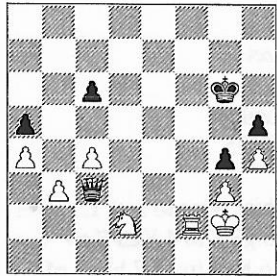

5...hxg4 6.Ke3 La2! 7.c4 bxc4! (na 7...Lxc4? 8.Kd2 is het remise) 8.b5 Ke7 9.h5 c3. Wit gaf op.

Als slot een recent voorbeeld:

Zwart aan zet

Jadoul – Hallebeek

Nederlandse Interclubs (KNSB), Nov 1998

Zwart dacht hier met 1...De3 wit in tempodwang te kunnen brengen.

Maar na 2.c5 Dxc5 3.Pc4 Dd5 4.Kh2 Dd1 5.Pe5 Kh7 6.Pxc6 Dd5 7.Pxa5! Dxa5 8.Tf4

Zien we onze bekende vesting. Remise dus.

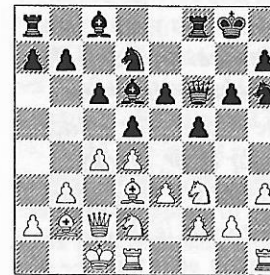
Het grappige van vestingen is, dat als je die een computer voert, "het beest" er steevast een potje van maakt, door zijn eigen stelling te slopen via "actieve" zetten, zoals een pionopmars. Donner had dus toch gelijk: ze kunnen alleen maar rekenen, niet schaken!

Willem Hajenius

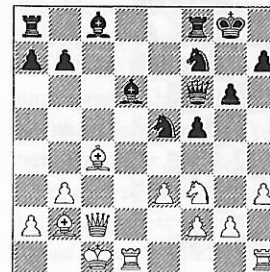

opeten, anders helpt dat heus niet. Ik lachte ook mee Ha, Ha. Wij vertrokken richting Bar Jordy, Je bent toch wel in stemming hè, vroeg mijn vrouw. Natuurlijk lachte ik. Het was druk, zeker dertig mensen zaten te wachten in het midden van de bar, er was een tafeltje waar schaakstukken klaar stonden en DE SCHAKER zat al te oefenen. Ik bestelde eerst iets te drinken voor de vrouw en nam zelf een pilsje en bood mijn tegenstander er ook een aan. Hij vroeg mij waarmee ik wilde spelen, ik koos voor zwart. Ik vond een Stonewall niet ongunstig voor zwart.

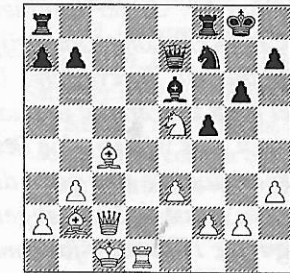
1. d4 d5 2. e3 e6 3. Ld3 c6 4. Pf3 Ld6 5. Pbd2 f5 6. c4 Df6 7. b3 Ph6 8. Lb2 0-0 9. Dc2 Pd7 10. h3 daarna g4 ?? heel sterk 10...g6 11. 0-0-0

11. ... e5 Had ik maar meer ijs genomen. 12. dxe5 Pxe5 13. cxd5 cxd5 14. Pc4 dxc4 Was ik maar bij moeder thuis gebleven (Een mooi lied) 15. Lxc4+ Phf7 wat anders?

16. Txd6 Dxd6 17. Pxe5 Le6 weer gedwongen. 18. Td1 De7

19. Td7 Lxd7 20. Pxd7 Tfc8 21. Dc3 Txc4 22. bxc4 Zou het toch door het ijs gekomen zijn, volgens mijn vrouw is hij gewoon sterker en wel héél veel. Ik heb al tegen mijn vrouw verteld, dat ik Pineda leuk vind, maar Bar Jordy minder. Heus Frits, voordat wij weggaan mag je nog tegen mij schaken, hoeft je ook geen ijs te eten, Dat is nog goedkoper ook.

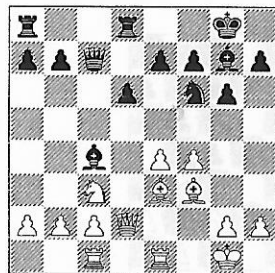
Wit J.R. Capablanca Zwart Montana gespeeld in 1912 te Havanna.

Groetjes van *Frits Montana*

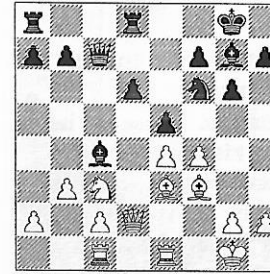
'BAR JORDY'

Auw, riep ik hard, terwijl ik omkeek en tegen een paaltje liep. Eigen schuld zei mijn vrouw, moet je maar niet omkijken. Weet je wie ik daar zag lopen? Hoe moet ik dat weten? Ik keek niet om, zei mijn vrouw. Weet je nog, drie jaar geleden, die schaker die te gast was bij bar Jordy. Oh ja, zei mijn vrouw, dat was die schaker waar jij een pak slaag van kreeg? Of niet soms. Ik mompelde wat binnensmonds. Dat zit je niet lekker hè? Je verliest hier haast nooit, maar als er toevallig eens een SCHAKER komt, dan krijg je slaag. Als hij hier nog een poosje blijft, dan wil ik revanche. Ik vind het best zei mijn vrouw, als je maar niet gaat zeuren dat je naar huis wil, als je weer verliest. Hij is niet zo groot, dus winnen doe ik altijd. Ha Ha, lachte mijn vrouw, de laatste keer sloeg je nog geen deuk in een pakje roomboter en dat had tien dagen naast de ijskast gelegen. Ga zo maar door, straks moet je nog naar Holland rijden met je Rolls. Voordat wij weg gaan, mag je tien keer tegen mij schaken, dan kan je weer eens lekker winnen, leuk hè. Wij waren bij Bar Jordy aangekomen, wat wil jij drinken, vroeg ik. Geef mij maar een grote Cola met een tik, zei ze lachend, jij gaat toch schaken en jouw kennende duurt dat lang en met een grote Cola doe ik ook lang. Tien minuten later, zat ik achter de zwarte stukken en Salvador achter de witte, en mijn vrouw achter een super Cola met dubbele tik.

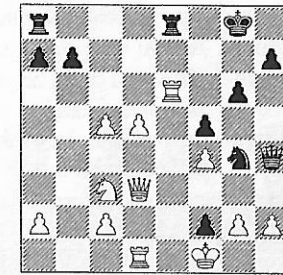
1. e4 c5 echt een tijd geleden dat ik Siciliaans speelde 2. Pf3 Pc6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 Pf6 5. Pc3 d6 6. Le2 g6 7. Le3 Lg7 8. Pb3 Le6 9. f4 0-0 10. 0-0 Pa5 is g4 voor wit niet sterker? 11. Pxa5 Dxa5 12. Lf3 Lc4 13. Te1 Tfd8 14. Dd2 Dc7 ik moet hier wel Pc3 – d5 verhinderen 15. Tac1

15. ... e5 Al zeg ik zelf dit had Johan mij niet verbeterd 16. b3

16. ... d5 Ook tegen Kerkmeester is dit een sterke zet 17. exd5 e4 18. bxc4 exf3 19. c5 Bij deze zet kreeg ik lachend een pilsje aangeboden 19....Da5 bij deze zet, vroeg ik aan Salvador wil jij iets drinken? 20. Ted1 Pg4 21. Ld4 f2+ Schaak en wit heeft niet veel velden voor de Koning 22. Kf1 Da6+ 23. De2 Lxd4 24. Txd4 Df6 laat ik eens op de Koningsvleugel gaan kijken. dit is toch wel erg goed, of niet soms. 25. Tcd1 Dh4 Met matdreiging 26. Dd3 Te8 27. Te4 f5 28. Te6

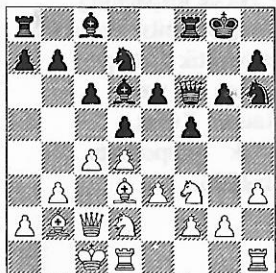

28. ... Pxb2+ schaak het begin van het eind. (waarom zit ik in het vierde?) 29. Ke2 Dxf4 Hier gaf Salvador op. Na de inspanning dronken wij nog een pils. De vrouw had de Super cola tik ook op en samen vertrokken wij weer. Wit W.A.Rausser Zwart M.M.Botwinnik gespeeld te Leningrad in 1933.

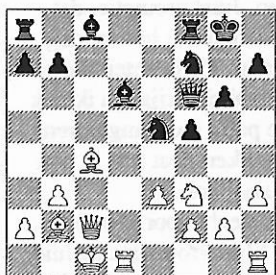
Mijn vrouw reed met haar Rolls van het winkelcentrum naar Pineda de Mar, met haar kar 20 minuten, maar in de zon en langs het strand is het een lekker ritje. Met mijn auto 5 minuten, dus ik zat al lang te wachten op het plein. Ik zag mijn vrouw naderen, toen DE SCHAKER Naast mij kwam zitten. Hij schudde mij de hand en maakte mij duidelijk, dat hij morgen wel zou willen schaken, om drie uur. No, No zei ik, om drie uur Commer (eten) Qwatro vroeg hij. Bien. Hij schudde mij weer de hand en vertrok. Mijn vrouw stopte net. Hé Frits, was dat die schaker van dat paaltje, je weet wel, van dat omkijken. Juist vrouwtje, dat was hij, en hij vroeg voor morgen vier uur in Bar Jordy. Morgen is het zondag hoor, weet je dat wel. Natuurlijk weet ik dat, maar schaakstukken weten dat niet, dus morgen na het eten naar Bar Jordy. Als ik weer een dubbele krijg, ga ik ook mee. Vrouwtje, jij krijgt een dubbele dubbele, want deze party gaat lang duren, ik zal echt elke zet doorberekenen, ik laat mij niet weer pakken. Dat zou ik ook doen, mannetje, morgen ochtend pap eten, dat deed Kortsnooi ook. Na het eten op zondag, nam ik een lekker ijsje toe. Dat is slecht voor je suiker mannetje. Ja maar het is goed voor mijn denkvermogen. Mijn vrouw lachte luid, als jij je denkvermogen wil stimuleren, dan moet je wel de hele voorraad ijs hier

opeten, anders helpt dat heus niet. Ik lachte ook mee Ha, Ha. Wij vertrokken richting Bar Jordy, Je bent toch wel in stemming hè, vroeg mijn vrouw. Natuurlijk lachte ik. Het was druk, zeker dertig mensen zaten te wachten in het midden van de bar, er was een tafeltje waar schaakstukken klaar stonden en DE SCHAKER zat al te oefenen. Ik bestelde eerst iets te drinken voor de vrouw en nam zelf een pilsje en bood mijn tegenstander er ook een aan. Hij vroeg mij waarmee ik wilde spelen, ik koos voor zwart. Ik vond een Stonewall niet ongunstig voor zwart.

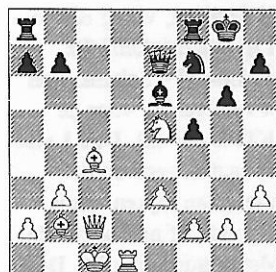
1. d4 d5 2. e3 e6 3. Ld3 c6 4. Pf3 Ld6 5. Pbd2 f5 6. c4 Df6 7. b3 Ph6 8. Lb2 0-0 9. Dc2 Pd7 10. h3 daarna g4 ?? heel sterk 10...g6 11. 0-0-0

11. ... e5 Had ik maar meer ijs genomen. 12. dxe5 Pxe5 13. cxd5 cxd5 14. Pc4 dxc4 Was ik maar bij moeder thuis gebleven (Een mooi lied) 15. Lxc4+ Phf7 wat anders?

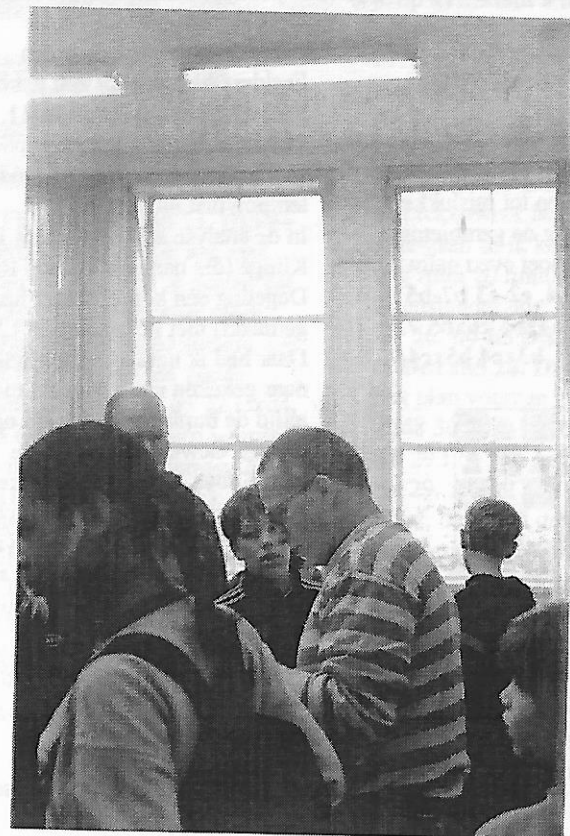

16. Txd6 Dxd6 17. Pxe5 Le6 weer gedwongen. 18. Td1 De7

19. Td7 Lxd7 20. Pxd7 Tfc8 21. Dc3 Txc4 22. bxc4 Zou het toch door het ijs gekomen zijn, volgens mijn vrouw is hij gewoon sterker en wel héél veel. Ik heb al tegen mijn vrouw verteld, dat ik Pineda leuk vind, maar Bar Jordy minder. Heus Frits, voordat wij weggaan mag je nog tegen mij schaken, hoeft je ook geen ijs te eten, Dat is nog goedkoper ook. Wit J.R. Capablanca Zwart Montana gespeeld in 1912 te Havanna.

Groetjes van *Frits Montana*

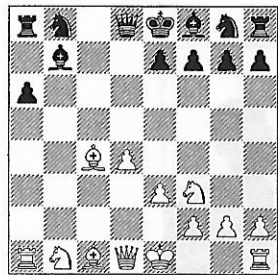

'Vanzelf'

Het lopende seizoen gaat voor wat betreft de KNSB nou niet echt lekker, slechts 50% met partijen die men liever niet dan wel in het clubblad geplaatst ziet. Nee, dan het RSB kampioenschap voor bedrijven, da's andere koek ! Het team van PTT Post I is versterkt met de man wiens zus niet naar Overschie komt, Nat Spaan. Dat zou prolongatie van ons kampioenschap tot een formaliteit moeten maken ware het niet dat Hans Gijswijt faalt als nimmer tevoren. Waardoor het dus op dit moment (na de 5e ronde) nog volkomen onduidelijk is welk team gaat winnen; het zijn weer BIDOC en PTT Post I die de ranglijst aanvoeren. Als alles goed gaat staat elders in dit blad wat ondertussen de einduitslag geworden is. In die 5e ronde speelde ik nu eens wèl een partijje dat leuk is om te zien:

Wit: R Ruytenberg PTT Post I
Zwart: B.van Vliet KPMG
Brans o.i.d.

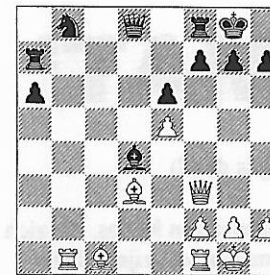
1. d2-d4 d7-d5 2. c2-c4 d5xc4 3. Pg1-f3 c7-c6 Een tot mislukken gedoemde poging de gambietpion te houden, wit moet even nauwkeurig rekenen. 4. e2-e3 b7-b5 5. a2-a4 a7-a6 6. a4xb5 c6xb5 7. b2-b3 Lc8-b7 8. b3xc4 b5xc4 9. Lf1xc4

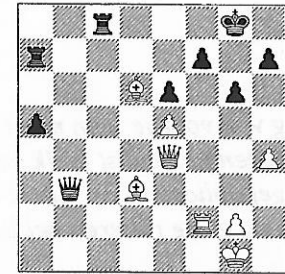
Na een vrijwel geforceerde zettenreeks staat wit bepaald beter vanwege een voorsprong in

ontwikkeling waar zelfs een Feelders ontzag voor zou hebben. 9. ... e7-e6 10. 0-0 Pg8-f6 11. Pb1-d2 Lf8-d6 ? Beter is 11...Le7 om de straks volgende tempowinst uit te schakelen. In de analyse achteraf kwam Jim Klinge (die namens Robeco Rinus Degeling een kopje kleiner had gemaakt) met het pionoffer 12.e4. Daar had ik natuurlijk zelf ook naar gekeken maar je hoeft niet altijd de bunker met geweld op te blazen. Gewoon rustig goede zetten doen is vaak veel sterker. Dat doet met denken aan Fischer ! In het Interzonale toernooi van Palma 1970 had the Greatest na zo'n 15 ronden een voorsprong van een punt of 2 op de rest. Volgden remise's tegen Polu en Hort en Fischer raakte zeer geïrriteerd over de gemiste kansen, over de toernooi-organisatie, iedereen, de Russen

en de rest van de wereld. Een ramp werd door Evans voorkomen: "Hey, calm down. You don't have to kill everybody, you just have to qualify !" 12. Dd1-e2 0-0 13. e3-e4 Ld6-b4 14. e4-e5 Pf6-d5 15. Pd2-e4 Pd5-c3 16. Pe4xc3 Lb4xc3 17. Ta1-b1 Ta8-a7 18. Lc4-d3 Brengt een trucje in de stelling. 18..Lb7xf3 ? Zou ie echt pion-d4 gaan slaan? 19. De2xf3 Lc3xd4 Met de dame slaan is vanwege 20.Tfd1 niet beter.

20. Tb1xb8 Dd8xb8 21. Df3-e4 Ld4xf2+? Dat had ik aan zien komen, ik had zelfs al gezien dat het niet de beste is maar meer getuigd van bot materialisme. De open f-lijn zal wit ten goede komen; na bijv. 21...g6 22.Dxd4, Tfd8 duurt het nog even voordat de witte stukken loskomen. 22. Tflxf2 g7-g6 23. Lc1-a3 Verleidelijk is hier 23.Lh6, Tfd8 24.Df4 en Df6 met mat volgt ?! Neen, 24...Txd3 25.Df6, Td1+ 26. Tf1, Db6+ en zwart wint ! Een poging dit te versterken door 24.Df3 faalt op 24...Dxe5 ! 23... Tf8-c8 24. h2-h4 Db8-b3 25. La3-d6 a6-a5

Mijn oorspronkelijke plan was om middels h5 de zwarte k-stelling open te breken en vervolgens mat te zetten. Ik had dan ook min of meer iets als h5 verwacht om dit tegen te gaan. Aha, hij haalt die pion op met een schaakje op d1... komt z'n dame wel buiten spel te staan: 26.h5, Dd1+ 27.Tf1, Dxb5 kan ik dan die dame niet vangen met 28.Le2? Nah !, die kan nog net naar h4. Ander idee: na 27...Dxb5 val ik met 28.De3 de toren op a7 aan en na wat rekenwerk blijkt die er altijd af te gaan óf ik kan op f7! Mooi, nog ruim 20 minuten op de klok, tegenstander nog 2 of 3, daar gaat ie ! 26. h4-h5 Db3-d1+ 27. Tf2-f1 Dd1xb5 28. De4-e3 Ta7-d7 Het plan voorzag hier in 29.Lb5, Tdd8 30.Df3. Net op tijd zag ik dat 29.Lb5 een fraaie blunder is: Na 29...Txd6! kan wit opgeven. Maar, dat komt doordat de dame op h5 naar b5 kijkt. Hee, maar daar heb ik iets tegen : 29. Ld3-e2 ! Dh5-h4 30. Le2-b5 ! Oh, wat subtiel ! 30... Td7-d8 31. De3-a7 Tc8-a8 32. Da7xf7+ Kg8-h8 33. Ld6-e7 Dh4-d4+ 34. Kg1-h1 Td8-g8 35. Le7-f6+ Ruyt

Mauritz,

Ik heb nog wat voor je: een mooi verhaal van een vriend, die in het dagelijks leven journalist is. Ik heb het een aantal jaren geleden in ons clubblad gepubliceerd, en hij zal wel geen bezwaar hebben dat het nu ook boven de grote rivieren het licht ziet. Ook niet-schakers vonden het mooi.

Groetjes,

Willem Hajenius

'SCHAAKMAT'

(Perzisch "shah mat" = de koning is dood)

Murder will out, zegt het spreekwoord. En zoals de kapper van Midas, die zich niet kon bedwingen om de rietstengels deelgenoot te maken van zijn geheim betreffende des konings oren, zo geef ik ook toe aan een onweerstaanbare innerlijke drang, als ik nu een volledige bekentenis over de moord, die ik veertig jaar geleden gepleegd heb, aan dit papier toevertrouw.

Dit relaas zal waarschijnlijk na mijn dood, die onmogelijk veraf kan zijn, in de openbaarheid komen, en dat is vroeg genoeg. Ik geloof niet dat ik nog iemand onder ogen zou durven komen als ik wist dat zij deze waarheid kenden. Na mijn dood zal het mij uiteraard een zorg zijn. Of, als er al een leven na de dood bestaat, zal ik over de kloof van het graf heen het genoeg hebben te zien dat een mythe is doorgeprikt, een mythe die was gebaseerd op moord, de meest volmaakte moord die denkbaar is.

Juridisch gezien is er zelfs geen sprake van moord. De akte van overlijden vermeldde als doodsoorzaak een hartaanval, en dat was volkomen juist. Maar ik ben er bijna absoluut zeker van, dat ik die hartaanval veroorzaakt heb, en met voorbedachte rade.

Hoewel vrouw Justitia mij dus niet met haar zwaard der gerechtigheid zal kunnen treffen, zou mijn bekentenis, als ik die in het openbaar deed, het hele dorp Killamachnie op stelten zetten. Alle dorpsgenoten, die mij zovele jaren met

respect en genegenheid hebben bejegend, zouden zich bedrogen voelen en zich in morele verontwaardiging tegen mij keren. Zij hebben geen boodschap aan juridische formaliteiten, en zouden het accent leggen op de intentie om te doden, en dat nog wel gericht tegen een familielid. Zij zouden mij het leven hier onmogelijk maken en mij uit het dorp verjagen. Ik voel mij nu te oud om me nog ergens anders te gaan nestelen, en het kleine stukje van het leven, dat mij nog rest, wil ik graag nog ongestoord afmaken. Maar ik stel er prijs op bij het scheiden van de markt de waarheid, die mij steeds heeft beklemd, vast te leggen.

Laat ik bij het begin beginnen. Ik heb een zorgeloze jeugd gehad. Mijn vader was puissant rijk en ik had aan geld nooit gebrek. Juist omdat geld geen rol speelde voor mij, speelde het wel een grote rol voor me. Het feit, dat ik eerst op de lagere school en daarna ook in de eerste klassen van de middelbare school een getapte jongen was, berustte voor een groot deel op het aardse slijk, al wist ik toen nog niet dat het zo heette. Ik kon met gemak handenvol snoepgoed uitdelen, en ik leerde daar gebruik van te maken om mijn klasgenootjes, die veelal uit arme gezinnen kwamen waar lekkernijen tot de zeldzaamheden behoorden, te manipuleren. Aan mijn verleende gunsten kon ik extra belonen, tegen jongens die mij iets in de weg legden kon ik sancties nemen. Ook kocht ik soms dure dingen, zoals een polshorloge of een verrekijker, uitsluitend of toch voornamelijk met de bedoeling mijn leeftijdgenoten te epateren.

Toen ik daar de leeftijd voor kreeg leerde ik al snel mijn centen ook aan te wenden om in de gunst te komen bij de meisjes. De natuur had mij begiftigd met een behoorlijke aanleg voor sport, en mijn rivalen op dit vlak kon ik bij de "grieten" gemakkelijk overtroeven door mijn financiële overmacht. Zonder dat ik het beseftte stond ik toen al geheel en al onder de corrumperende invloed van het demon Geld.

Aan het feest kwam plotseling een einde toen halverwege mijn middelbare schooltijd mijn vader overleed. Weliswaar liet hij mij een aanzienlijk kapitaal na (dat hij naar ik toen meende had bijeengegaard als eerzaam industrieel en na ik later vernam deels als wapenfabrikant deels als wapensmokkelaar), maar ik werd onder voogdij geplaatst van mijn oom. Deze oom had altijd al met lede ogen moeten aanzien hoe mijn vader mij buitensporig verweende, maar er wijselijk over gezwegen, want ik denk dat mijn vader hem voor elke kritische opmerking betreffende zijn lieveling tot moes geslagen zou hebben.

Toen mijn oom dan ook door de natuurlijk diep betreurde dood van mijn vader zelf de teugels van mijn opvoeding in handen kreeg, haalde hij die meteen bijzonder strak aan, in een overigens (zeg ik achteraf) goed bedoelde poging om toch nog iets van mij te maken. De uitwerking was averechts. Hij ging mij

financieel zeer kort houden, maar ik kon (natuurlijk) niet zomaar van de ene dag op de andere de grote voet, waarop ik geleefd had, verwisselen voor een kleine. Dat is letterlijk en figuurlijk een onmogelijke transplantatie. Ik nam mijn toevlucht tot kleine malversaties met het huishoudgeld, waarbij ik onze huishoudster tot medeplichtige maakte, en tot het maken van schulden. De leveranciers in het dorp waren maar al te goed op de hoogte van de kapitaalcrachtigheid van onze familie, en verleenden mij vlot krediet. Tot mijn oom met de rekeningen geconfronteerd werd en mijn kredietbronnen snel en efficiënt dichtdraaide.

Met het verminderen van de voor mij beschikbare geldvoorraad daalde ook mijn populariteit op school. Ik stelde mijn oom daar rechtstreeks voor verantwoordelijk, al durfde ik hem dat niet in zijn gezicht te zeggen. Ik denk dat in deze periode de kiem gelegd werd voor de haat die ik gaandeweg tegen mijn oom ging koesteren. Hoewel ik dus wel andere dingen aan mijn hoofd had, slaagde ik toch gemakkelijk voor het eindexamen, en ging ik, zoals het een rijkeluiszootje betaamt, door naar de universiteit. Veel studieboeken heb ik daar de eerste jaren niet aangeraakt. Ik had het veel te druk met het verkennen van de uitgaansmogelijkheden van het studentenleven in de grote stad. Zo erg groot was die stad nu ook weer niet, maar buiten mijn dorp had ik nog niet zoveel van de wereld gezien.

Mijn medestudenten beschouwden mij in het begin inderdaad als een boerenkinkel, en mijn inspanningen om me toch vooral als een man van de wereld voor te doen gingen al gauw mijn financiële draagkracht te boven. Mijn oom had me ook nu een zeer sober budget toegemeten. Na verloop van tijd vond ik een methode om dat probleem gedeeltelijk te overwinnen. Het grootste deel van mijn maandelijke toelage besteedde ik aan een grootse party voor al mijn vrienden en vriendinnen, en dat leverde mij voldoende goodwill op om een flink deel van de maand op hun kosten te kunnen leven. Voorts ontdekte ik bij mezelf een niet te verwaarlozen pictoriale aanleg. Ik ging wat met verf knoeien, en slaagde er - aanvankelijk tot mijn eigen verbazing - in wat schilderijen te verkopen, en aldus mijn karige toelage aan te vullen.

Desondanks begon ik het mijn oom steeds meer kwalijk te nemen dat hij de teugels zo strak hield. Mijn verlangens groeiden sneller dan mijn inkomen, en het idee dat ik een ferme, maar onaantastbare bankrekening had werkte uitermate frustrerend. Volgens de voogdijbeschikking had mijn oom het recht mijn centen te beheren tot ik dertig was of totdat ik afstudeerde. Omdat dit laatste er voorlopig helemaal niet in zat, begon ik, meen ik, al op mijn 21ste, na drie jaar uitbundig, zij het geïmproviseerd, studentenleven, te hopen op een plotseling verscheiden van mijn "tiran". Als je 21 bent is negen jaar een hele tijd, en ik

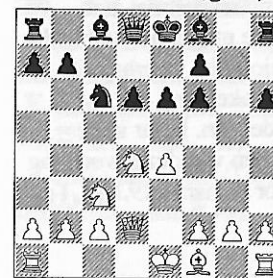
begon langzamerhand genoeg te krijgen van mijn leefwijze, die wat het financiële aspect betreft van "kunst" en vliegwerk aan elkaar hing. Maar het woord "moord" kwam toen nog niet bewust in mijn gedachten op.

Dat kwam pas toen ik tijdens de zomervacantie, die ik natuurlijk in het "omelijk" huis in ons dorp doorbracht. hoorde dat de plaatselijke dokter tegen mijn oom had gezegd dat hij (mijn oom) een zeer zwak hart had en alle vormen van opwinding moest vermijden. Ik bracht die opmerking direct in verband met het schaakspel. Mijn oom was zijn hele leven een hartstochtelijk schaker geweest. De enige vrouw, aan wie hij ooit zijn hart had verloren, was Caïssa. In zijn jonge jaren had hij aardige successen geboekt en enige regionale bekendheid verworven. Ikzelf had onder zijn invloed en onder het motto "mens sana in corpore sano" ook heel wat uurtjes aan schaakstudie besteed, vooral die uren die ik door geldgebrek niet beter kon besteden. Tijdens de vacaties plachten mijn oom en ik regelmatig onze krachten op de 64 velden te meten, met wisselend succes.

Toen de dokter, die goeie ouwe sul, mij zelf kwam vertellen dat ik bij die partijtjes moest vermijden mijn voogd al te zeer in staat van opwinding te brengen, opende zich voor mij een perspectief dat mij aanvankelijk schrik aanjoeg. Ik besepte, gezien de overgave waarmee mijn oom gewoonlijk speelde, dat dit mij de macht gaf te beschikken over leven of dood. Dagenlang heb ik gewandeld in de omgeving van het dorp zonder oog te hebben voor de prachtige natuur. Het gezang van de vogels, het getsjirp van de krekels, het geblaf van de honden waren voor mij achtergrondgeluiden bij mijn overpeinzingen over de dood, niet de triomfkreten van het leven.

Tenslotte kwam ik tot een besluit: ik velde het vonnis over een familielid. De eerstvolgende avond, dat mijn oom mij uitnodigde voor een partijtje schaak opende ik met **e2-e4**, in plaats van het gebruikelijke d2-d4, dat al zo vaak in onze partijen tot rustig remisospel had geleid. Mijn oom reageerde met een licht gefrons en een gemompeld "zo,zo", maar hij antwoordde toch met c7-c5. Om zijn achterdocht niet verder op te wekken, zette ik de Siciliaan rustig op langs overbekende lijnen. De hele partij staat mij nog glashelder voor de

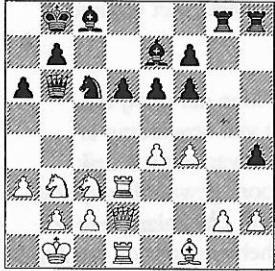
geest. **2.Pf3,Pc6; 3.d4,cxd4; 4.Pxd4,Pf6; 5.Pc3,d6; 6.Lg5,e6; 7.Dd2,h6; 8.Lxf6,gxf6;**

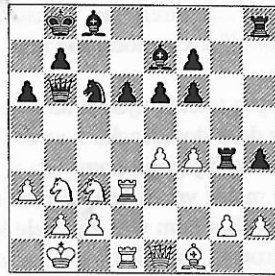
Om de dubbelpion te vermijden had mijn oom hier Dxf6 kunnen spelen,

maar hij wist kennelijk dat hij dan na 9.Pdb5,Dd8; 10.0-0-0 een pion zou verliezen. Ik vervolgde dus met de **lange rokade**, en we zetten allebei onze ontwikkeling voort: 9...a6; 10.f4,Ld7; 11.Le2,h5; 12.Kb1,Db6; 13.Pb3,0-0-0. Nu moest de strijd gaan ontbranden, maar ik wist mijn ongeduld nog even te bedwingen, en ging eerst mijn stukken in betere geschutsstellingen brengen:

14.Thf1,Le7; 15.Tf3,Tdg8; 16.Lf1,Kb8; 17.Td3,Lc8; 18.a3,h4.

Het was nu duidelijk dat ik mogelijkheden had voor een aanval op de damevleugel. Ik kon dat rustig doen met 19.Pa4,Dc7; 20.De3. Maar ik zag ook een andere mogelijkheid, die meer complicaties met zich meebracht. Die mogelijkheid hield ook meer risico's in, waarover ik normaal gesproken nog eens extra zou gaan nadenken. Maar in de omstandigheden van deze avond lag de keuze voor de hand: 19.De1,Tg4;

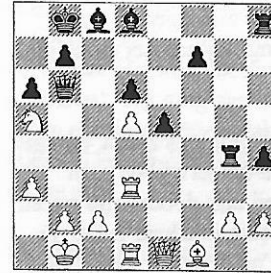

20.Pd5. De teerling was geworpen. Mijn oom wierp even een onderzoekende blik naar me, maar verdiepte zich daarna grondig in de stelling op het bord. Ik staarde in de vlammen van het houtvuur, stond op om voor ons beiden een whisky in te schenken, en liet me langzaam weer in mijn stoel zakken. Ik bekeek mijn tegenspeler aandachtig terwijl hij zijn antwoord overwoog, maar hij vertoonde uiterlijk nog geen sporen van opwinding.

Op dat moment haatte ik hem met volle kracht. Het laatste restje aarzeling, dat ik nog had gehad, had ik weggepraat toen ik mijn twintigste zet deed. Nu was ik nog slechts bezeten door twee gedachten: haat jegens de man achter de zwarte stukken, en het opvoeren van de spanning op het schaakbord. Elke ingewikkelde combinatie, die mijn geestesoog uit de stelling naar voren haalde, zag ik als een stapje nader tot het mij rechtmatig toekomende fortuin.

Na rijp beraad besloot mijn oom het schijnoffer aan te nemen: 20...exd5;

21.exd5,Pe5; 22.fxe5,fxe5. Nu moest ik mijn aanval energiek voortzetten, maar mijn oom verdedigde zich bekwaam: 23.Pa5,Ld8;

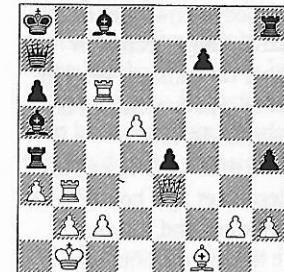

24.Pc6 schaak, Ka8; 25.Tb3,Dc7. Hier had mijn oom een misstap kunnen begaan met Dc5. Na 26.Pxe5,dxe5; 27.Tc3 zou ik dan vlot op winst gekomen zijn, maar dan was de spanning uit de stelling weggevloeid en zou mijn plan in duigen gevallen zijn. Het ging mij er immers niet om de partij te winnen, voor mij was de inzet veel groter. Ik was dus blij dat hij de sterkste zet speelde, ook al omdat daaruit bleek dat hij geen achterdocht koesterde. Maar nu zat ik met het probleem hoe ik verder moest gaan. Na 26.Pxd8,Dxd8; zou mijn aanval afgeslagen zijn en zou mijn tegenstander het initiatief over kunnen nemen. En ik vreesde dat hij daar gebruik van zou maken om rustig aan te sturen op remise.

Mijn oom had dit kennelijk ook overwogen, want toen ik 26.Tc3 speelde, en daarmee de rosinant op

c6 aan zijn lot overliet voor dubieuze aanvalskansen, mompelde hij "ja, ja", terwijl hij even zijn hoofd ophief om mij een glimlachje toe te werpen. Aan zijn pretogen kon ik zien dat hij een triomf in het verschiep zag, en dat hij met volle teugen genoot van dit gevecht. Ik begon een droge keel te krijgen en stond op om mijn glas nog eens vol te schenken. Ik liep een paar passen door de kamer om mijn benen te strekken.

Maar mijn oom dacht niet lang na en nam de handschoen op: 26...bxc6; 27.Txc6,Db7; 28.Txd6. Als ik op a6 geslagen had, met de toren of de loper, dan zou mijn oom vlotweg zijn dame hebben geofferd, waarna hij een gewonnen eindspel zou hebben overgehouden, dat hij stellig met vaste hand en technisch zuiver tot winst zou hebben gevoerd. Nu moest hij nog goed oppassen, maar hij rook de overwinning en zette sterk voort: 28...Ta4; 29.Td3,Lc7; 30.Tf6,Ld8; 31.Tc6,e4; 32.Tb3,La5; 33.De3,Da7.

Mijn oom leunde nu behaaglijk achterover, nam een slokje van zijn whisky, en keek mij aan met een

uitdrukking van "wat wil je nou nog?" Ik zat inderdaad met m'n handen in het haar, letterlijk en figuurlijk. Ondanks het merkwaardige patroon van de zwarte stukken op de a-lijn leek zijn koning afdoende verdedigd.

Maar plotseling zag ik de verschrikkelijke zet, de killer: **34.Dh6**. Bijna in een flits zag ik dat zwart in alle varianten machteloos was, en ik besepte dat deze zet het soort bominslag was, dat een dodelijke uitwerking kon hebben. Elke schaker droomt van dit soort pats-boem zetten, maar in mijn geest was deze zet het dodende pistoolschot, de dodende dolksteek. Opwinding maakte zich van mij meester, en om mezelf te kalmeren rekende ik alle varianten nog eens goed door. Om de vastheid van mijn hand te testen nam ik eerst nog een slok. Toen voerde ik de zet met een klap op het bord uit.

Mijn oom schoot in zijn stoel naar voren en staarde enige seconden verbijsterd naar de dame op h6. Hij liep rood aan in zijn gezicht, en ik zag aan zijn ogen dat zijn winstvisioen in puin viel. Ik zag dat hij, afwisselend met zijn hoofd schuddend en knikkend, de ene variant na de andere als hopeloos voor zwart verwierp. Tenslotte speelde hij met een beverige hand zijn **toren naar d8**. Ik drukte nu snel door: **35.Lxa6,Ld2; 36.Df6, Dd7; 37.Lxc8**.

Op dit moment keek mijn oom naar mij op. Uit zijn blik sprak pijn en wanhoop. Terwijl hij zijn handen naar zijn hartstreek bracht, en ik roerloos bleef zitten, veranderde de uitdrukking in zijn ogen in verwijt, beschuldiging: hij had het eindelijk begrepen.

Ik bleef bewegingloos zitten, en keek gebiologeerd toe terwijl de man tegenover mij zijn doodstrijd streed en tenslotte slap in elkaar zakte. Ik voelde geen medelijden, maar het gevoel van triomf, dat ik mijzelf beloofd had, bleef uit. De beschuldigende blik, de laatste mededeling die mijn oom had afgegeven, was diep in mijn geest doorgepriemd. Minutenlang bleef ik naar de slappe figuur tegenover mij zitten staren. Tenslotte scheurde ik mij ervan los. Ik stond langzaam op, schonk me nog een flink glas whisky in dat ik achterelkaar naar binnen goot, en belde de dokter.

Toen kwam mijn instinct tot zelfbehoud tot leven. De dokter was ook een ervaren schaker, en daar moest ik rekening mee houden. Ik schoof de stukken van het bord en zette een eenvoudige eindspelstelling op.

De dokter kon slechts de dood vaststellen, en hij deed dat met het besef van een persoonlijk verlies, want hij was jarenlang goed bevriend geweest met mijn oom. Hij sprak geen woord. Hij wierp een blik op het schaakbord en keek me vragend

aan. Ik knikte. "Ik heb aan uw waarschuwing gedacht", zei ik zacht. "Het was een saai remisepartij. Maar het was kennelijk toch teveel voor hem. Ik had beter kunnen weigeren te spelen". Hij schudde zijn hoofd. "Nee," zei hij terwijl hij op het bord staarde, "jij moet jezelf niets verwijten. Het kon elk moment gebeuren". Hij ging aan de tafel zitten om de overlijdensakte in te vullen. Daarna drukte hij me de hand en vertrok.

De volgende dagen had ik het druk met het regelen van de begrafenis en met het politieonderzoek. Want dat kwam er ook. Het feit dat ik door de dood van mijn voogd een smak geld in handen kreeg, was natuurlijk voldoende om enige achterdocht te wekken. Maar ik kon de vragen van de vriendelijke, begrijpende politie-inspecteur bevredigend beantwoorden, ook al omdat mijn studentikoze reputatie niet tot in het dorp was doorgedrongen en ik tot een achterswaardige familie behoorde. Bovendien werd ik gesteund door de verklaringen van de dokter.

Toen alles achter de rug was bleef ik alleen achter in het grote huis, alleen met mijn fortuin en met de beschuldigende blik van mijn oom. Die blik bleef mij achtervolgen, en tot het einde van de vakantie leefde ik bijna als een kluisenaar. Ik liet me vrijwel niet zien in het dorp, waar men dit uitlegde als een gepaste uiting van groot verdriet. Schijn

bedriegt, maar in dit geval had de schijn een dubbele bodem.

Ik treurde niet om de dood van mijn oom, maar in plaats van mij in het dolce vita te storten waarvan ik amper een maand geleden nog had gedroomd, bracht ik hele dagen door in somber gepeins.

Tenslotte kwam ik tot het besluit weer te gaan studeren. Ik liet me inschrijven in de faculteit der geneeskunde, en toen ik dit aan de dorpsdokter mededeelde bood hij enthousiast aan mij te helpen. Ik wijdde mij met hart en ziel aan de studie en maakte die in recordtijd af. Juist op tijd, want toen ik tot arts werd bevorderd, overleed de oude man. Ik nam zijn praktijk over en werkte hard om ook zijn reputatie te verdienen. Daar ben ik uiteindelijk in geslaagd. Aanvankelijk genoot ik het respect van mijn dorpsgenoten omdat ik behoorde tot de rijke familie. Maar geleidelijk aan werd dat respect voor de altijd beschikbare, gewaardeerde huisdokter, die bovendien in de plaatselijke schaakclub vrijwel onverslaanbaar was. Nu ben ik zelf de goeie, ouwe dorpsdokter, en word ik op het schaakbord onder de voet gelopen door onstuimige, jeugdige talenten.

(Tal - Nievergelt, Zürich 1959)

Aad Van Maanen

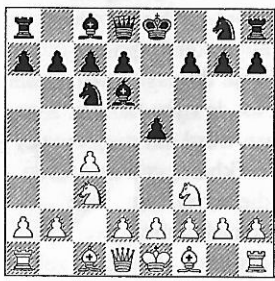
'Een klein vergrijp'

Meerkamp A 1998-1999

Wit: Henk Ochtman

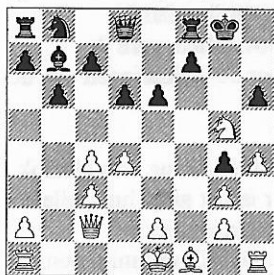
Zwart: Robbert Fokkink

1. c4 b6 2. d4 Lb7 3. Pf3 e6 4. Pc3 Lb4 5. Dc2 Pf6 6. Lg5 h6 7. Lh4 g5 De loper staat op de koningsvleugel van wit gericht, maar is dit een reden voor een pionnenstorm alhier? Het blijkt alleen maar verzwakkend te werken voor Robbert. 8. Lg3 Naast ons zaten de krukken Cor en Ron te schaken. Volgens Ron heb ik hier de stelling als van een zwartspeler. Hopelijk doelde hij niet op de stelling van Cor. Er was het volgende op bord gekomen: 1. c4 e5 2. Pc3 Pf6 3. Pf3 Ld6

Cor's excuus: Ik had me vergrepen aan een stuk Dit bleek Lf8 te zijn die toen maar een pion ging dekken. Afijn, Ron liet ergens zijn dame nemen en Cor won alsnog. Terug naar mijn partij tegen Robbert, die gaat proberen enige druk op de witte stelling uit te oefenen. 8. ... Pe4 9. Le5 Nu volgt op 9. f6 zeer sterk 10. d5! Dan dekt Le5 Pc3 en dreigt wit Dxe4. Na bijvoorbeeld fxe5 Dxe4

zijn er nogal tochtige gaten in de zwarte koningsstelling. 9. ... Lxc3 + 10. bxc3 0-0? Dit is net zoiets als gaan wonen in een huis zonder dak. En het onweer zal spoedig losbarsten. 11. h4 d6 12. Lg3 Misschien is 12. Lh2 beter, maar ik was bang voor 12. g4 Pd2 13. Pxd2 Dxd2 14. Dxb4. Dit kost een pion, maar achteraf gezien wordt de koningsstelling van zwart wel heel wankel, vooral het achtergebleven pionnetje op h6. 12. ... Pxc3? Alternatief is direkt 12. ... g4 13. Pd2 Pxc3 14. fxc3 Wit kan dan voortzetten met zetten als e4, Ld3, 0-0 Wit houdt de stabielere koningsstelling, maar zwart kan nog vechten. 13. fxc3 g4? Alsof hem niets kan gebeuren stuurt Robbert zijn troepen ten aanval. Niet dat er veel beters is, er dreigde hxg5 en de h-lijn komt open en einde partij. 14. Pg5!

15.... f5 Verhindert Dh7 mat. Interessant is 14. ... hxg5 15. hxg5 Te8 16. Dh7 Kf8 17. g6 en wit wint met overmacht net als in alle zijvarianten. 15. Pxe6 en wit won met overmacht. **Henk Ochtman**

'De Meerkamp'

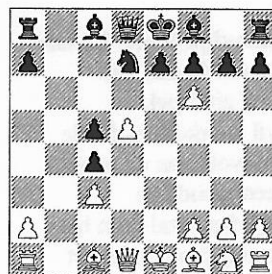
Het was mij er dit seizoen natuurlijk alles aan te doen om als schaakkampioen van Overschie het nieuwe millennium in te gaan. Hier een verslag.

Na een moeizame remise tegen Taco in de eerste ronde stond Erik in de tweede ronde op het menu. Hier kwam de Linares-variant uit het aangenomen damegambiet op het bord. Hoop op deze leuke variant is eigenlijk de enige reden dat ik af en toe nog het ,verder saai, aangenomen damegambiet speel.

Wit: Erik Brandenburg

Zwart: Johan Quist

1.d4 d5 2. c4 dxc4 3.e4 c5 4.d5 Pf6 5.Pc3 b5 Deze wat vreemd uitzijnde zet is bekend geworden uit Linares 1993 en draagt daarom de naam van haar geboorteplaats. Het gevaarlijkst is nu 6.Lf4, maar bijna iedereen speelt hier e5; zo ook Erik 6.e5 b4 7.exf6 bxc3 8.bxc3 Pd7

9.fxe7 niet goed Lxe7 10.Lxc4 Pb6 11.Lb5 Ld7 hier heb ik al licht voordeel. Bv. 12.Lxd7+ Dxd7 13.Pe2 Dxd5 12.c4?! Lxb5 13.cxb5 Pxd5 14.Ld2 Pb4! 15.Lxb4 hierna is de witte b-pion ten dode

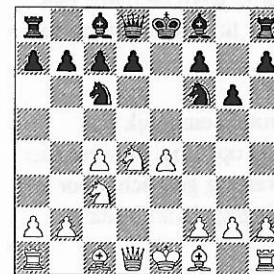
opgeschreven, wit moet 15.a4 proberen 15...cxb4 16.Pe2 0-0 17.0-0 Db6 18.Da4 Tfb8 19.Tac1 Tb7 20.Tfd1 Dxb5 en ik won na nog acht zetten.

In de derde ronde bracht Henk een schokkend nieuwtje in het Koningsindisch op de zesde zet.

Wit: Johan Quist

Zwart: Henk Ochtman

1.c4 Pf6 2.Pc3 g6 3.e4 e5 4.Pf3 Pc6 5.d4 cxd4 6.Pxd4

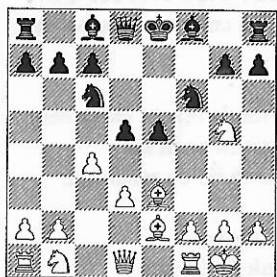

Pxe4TN 7.Pxe4 De7 8.f3 f5 9.Lg5 De5 10. Lf6 Lb4 11.Kf2 Da5 12.Pxc6 bxc6 13.Lxh8 1-0

In de vierde ronde probeerde ik tegen Karel het dubieuze ..f5 direct af te straffen.

**Wit: Johan Quist
Zwart: Karel Looijmans**

1.Pf3 f5 2.e4?! fxe4 3.Pg5 e5
(kritiek is 3..d5 4.d3 Dd6!) **4.d3 e3 5.Lxe3 Pf6 6.Le2 Pc6 7.0-0 d5 8.c4**

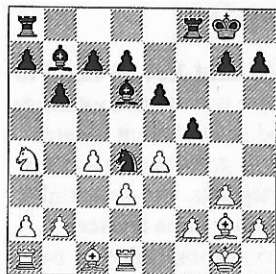

8....d4? 9.Lc1 (wit heeft nu een heel gunstige Benoni in de voorhand en zwart een zwakke e-pion. Hoewel het nog lang duurde werd de partij niet spannend meer. Ik won ten slotte het eindspel.)

In de vijfde ronde eindelijk wat tegenspel in de opening! Ik werd hier lelijk in verwarring gebracht door het bizarre openingsspel van Maurits

**Wit: Johan Quist
Zwart: Maurits de Jong**

1.Pf3 e6 2.c4 b6 3.Pc3 Lb7 4.e4 Lb4 5.Ld3 beter is misschien **5.Dc2 Pe7 6.0-0 0-0 7.Dc2? Pg6! 8.Te1 Pc6** hier realiseerde ik me dat ik zeer slecht stond, en dat het zaak was Maurits in de verwarring te brengen. Mijn volgende zet scoorde dan ook enige lachsalvo's bij mijn tegenstander **9.Pa4 Ld6 10.Lf1 Ph4 11.Pxh4 Dxh4 12.g3 Dh5 13.Dd1 Dxd1 14.Txd1 Pd4 15.d3 f5 16.Lg2**

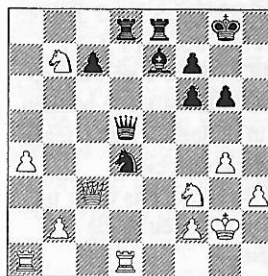

ik sta hier natuurlijk beroerd, Maar nu komen we in Maurits zijn specialiteit: het eindspel.

Omdat ik wil voorkomen dat de lezer in het vervolg van de partij omkomt in een woud van schaak(vraag)tekens zal ik in het vervolg, rekening houdende met Maurits eindspelkunst, een nieuw schaakteken, de MAUP, introduceren voor al zijn zetten die volgens mij niet **zeer ernstig** voor verbetering in aanmerking komen. Bij de overige zal ik uit piëteit slechts een voorstel tot verbetering doen.

16...Pe2 ..f4 17.Kf1 Pxc1 ..Pd4 18.Taxc1 Lc6 ..c5 19.Pc3 f4 maup 20. Kg1 fxc3 ..Tf7 21.hxc3 Tf7 21..e5 22.d4 Tf8 22..e5 23. f4 g5 ..e5 24.e5 Le7 Lxg2 25. Lxc6 dxc6 maup 26.Pe2 gxf4 maup 27.gxf4 Td8 maup 28.Kf2 Lf8 maup 29.Ke3 h5 ..Kh8 30.Ke4 Kh7 ..Kh8 31.Th1 e5 maup 32.Txh5+
Over de laatste 16 zetten heeft zwart een Maup% van 37½% (6 uit 16), voorwaar voor de zwartspeler een voortreffelijke prestatie.
De rest van de partij is voor de sadisten onder u.
Kg8 33.d5 exd5 34.cxd5 Tg7 35.Tg1 Td7 36.Thg5 Kh8 37.f5 Txg5 38.Txg5 Lh6 39.Tg6 Kh7 40.Pg3 c6 41.d6 c4 42.Ph5 Td8 43.Pf6+ Kh8 44.Txh6 Kg7 45.Th7+ Kf8 46.e6 1-0

In de zesde ronde kroop ik tegen Ronald door het oog van de naald. In een ongeveer gelijke positie liet ik per abuis een toren van het bord slaan. Gelukkig kreeg ik hier nog een paard en enige compensatie voor terug. Na een onnauwkeurigheid van Ronald kon ik met remise ontsnappen.

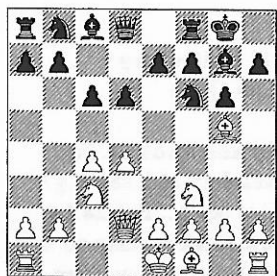
**Wit: Ronald Ruitenbergh
Zwart: Johan Quist**

22...c5? 23.Pxd8 Lxd8 24.Te1 Txe1 25.Txe1 La5 26.Te8+ Kg7 27.De3 Dd3 is beter .. **Pe6 28.h4 Lc7** de zwarte stukken staan nu zeer goed, Ronald besluit de kwaliteit terug te offeren, hierna sta ik weer iets beter, maar Ronald houdt het remise **29.Txe6 fxe6 30.h5 gxh5 31.gxh5 Df5 32.De2 Lf4 33.Ph4 Dg5 34.Kh3 f5 35.Pg2 Lc7 36.f4! Lxf4 37.Pxf4 Dxf4 38.Dg2+ Kf6 39.Dg6+ Ke5 40.h6 Df1** en eeuwig schaak.

In mijn zevende partij stond het voor het kampioenschap belangrijke duel tegen Ron Heusdens op het programma. Ron is dit seizoen niet alleen sterker gaan dammen en stond op dit moment op 5 uit 6. In deze partij gaat Ron als een dolle stier op mijn koning af, maar onderschat de flexibiliteit van de koningsindische rokadestelling.

**Wit: Ron Heusdens
Zwart: Johan Quist**

1.c4 g6 2.Pc3 Lg7 3.Pf3 d6 4.d4 Pf6 5.Lg5 0-0 6.Dd2 c6 7.h4?! als je het mij vraagt ietwat voorbarig **Lg4 8.Df4 Pbd7 9.0-0-0 Da5 10.e4 Lxf3 11.Dxf3 c5** volgens mij sta ik hier al bijna gewonnen, na de volgende zet gaat het zeer hard.

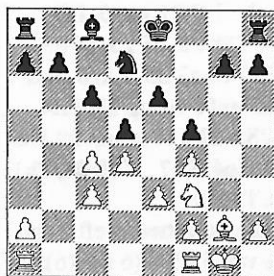
12.h5?! cxd4 13.Pd5 Pxd5 14.exd5
Dxa2 15.Dh3 d3 16.Kd2 Dxb2
17.Ke1 De5+ 18.Le3 Dxb5 en 0-1
na 35 zetten

In de achtste ronde moest de beslissing vallen. Omdat ik een halfje voor stond was ik in principe het meest gebaat bij een remise. Het zag er in eerste instantie ook naar uit dat de partij zo zou eindigen, maar een zeer zwakke middenspel fase bracht mij in ernstige problemen en na 30 zetten stond ik aantoonbaar verloren. Nadat Heiko echter een opgelegde winst miste kon ik met veel moeite een paardeinspel met een pion minder remise houden.

Wit: Johan Quist
Zwart: Heiko Kerkmeester

1.Pf3 e6 2.d4 f5 3.c4 Pf6 4.g3 c6
5.Lg2 d5 6.Dc2 Ld6 7.Lf4 Lxf4
8.gxf4 Pe4

Deze stelling heb ik eerdere tegen Heiko op het bord gehad. Toen speelde ik 9.Pd2. Ik herinnerde me dat ik toen later concludeerde dat 9.Pc3 sterker was, maar waarom precies? 9.Pc3 Pd7 10.e3 Da5 11.0-0 Pxc3 12.Dxc3 Dxc3

13.bxc3 wit heeft niet veel bereikt, het staat gelijk denk ik b6 14.Tfc1 La6 15.Pd2 Tac8 16.Lf1 Pf6 17.f3 hier begin ik vreemde zetten te doen c5 18.a4 Lxc4 19.Lxc4 dxc4 20.Pxc4 Ke7 21.Tab1 en deze zet is ronduit slecht Tc7 22.Pa3 The8 23.Pb5 Td7 24.Kf2 Pd5 25.Ke2 deze zet is eigenlijk een blunder, alleen heb ik nog wat geluk a6 26.Pa3 cxd4 27.cxd4 Tc3! Op 27..Pc3+kan volgen 28. Kd3 Pxb1 29.Txc8 Pxa3 30.Tc3 en het paard kan er niet uit, een gelukje. 28.Pc2 Tdc7 29.Kd2 Kf7 30.h4 b5? In mijn tijdnood begaat Heiko een grote fout. Zwart wint eenvoudig dor met zijn koning naar de koningsvleugel te lopen. Wit staat volledig vast. 31.axb5 axb5 32.Txb5 Pxc3 33.Tc5 Pd5 34.Pe1 Txc1 35.Txc1 Txc1 36.Kxc1 Pxf4 37.Kd2 Kg6 38.Ke3 dit eindspel wist ik remise te houden, waardoor ik in de laatste ronde tegen Robbert remise kon spelen. In deze partij kwam ik iets beter uit de opening. De partij eindigde tenslotte in remise.

Johan Quist

“Reti nekt Ruyt”

Vrijdagavond 15 januari j.l. was er, naast de eclatante overwinning van het 2^e team tegen WSV1 (6-2), de interessante schaak-encounter Peter Egge (met wit) tegen Ronald Ruytenberg. Interessant natuurlijk in de eerste plaats vanwege het partijverloop en uiteindelijke uitslag, maar ook omdat het hier een strijd betreft tussen twee liefhebbers van het zuivere positionele spel. Peter speelt met wit graag de Reti c.q. Engelse opening (zoals deze op het bord komt) en hoe pakt dit uit tegen een tegenstander die zijn klassieken kent en een uitgesproken voorkeur heeft voor een subtiele spelvoering?

Kort samengevat: het werd een verdiende overwinning voor Peter. Dat hij goed kan schaken wisten we al. Ik heb het zelf al eens hardhandig ondervonden in een bekerpartij en vorig jaar bracht hij Robbert Fokkink in een beslissende meerkamp partij op het randje van de nederlaag (zie het clubblad van oktober '98 waarin Robbert op onnavolgbare wijze zijn gevoel van opluchting beschrijft als hij met remise ontsnapt is; dit kostte mij dus de promotie naar groep 1). Maar het afmaken van een goede stelling, dat is (te) vaak zijn zwakke punt. Naar eigen zeggen vindt hij het resultaat ook ondergeschikt aan de partijopzet c.q. het partijverloop en ik geloof hem ook direct als hij zegt dat het voor hem niet zo belangrijk is als de partij tegen Ronald in remise verzand zou zijn of eventueel verloren op tijd. Voor hem weegt veel zwaarder dat hij met goed spel een duidelijk betere (gewonnen) stelling wist te bereiken. Maar ja

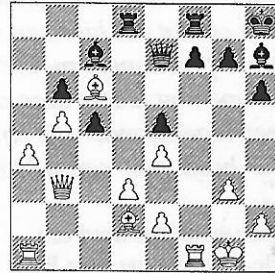
Peter, voor interne en externe (promotie) resultaten tellen alleen de punten en daarvoor kan de “hardheidsclausule” niet vaak genoeg beoefend worden. Bovendien zijn er nu eenmaal spelers (ik noem deze keer geen namen ...) die alleen middels een harde nul inzien dat ze misschien toch niet zo heel goed gespeeld hebben.

Het lijkt me gepast om zoveel mogelijk de winnaar aan het woord te laten (er staat al te vaak onzinnig commentaar bij de partijen in dit overigens voortreffelijke clubblad). De opmerkingen van Peter zijn cursief gedrukt.

Wit: Peter Egge
Zwart: Ronald Ruytenberg

“Een naar mijn idee sterk gespeelde strategische partij, waarbij wit langzaam maar zeker de winst afdwingt vanuit de betere en

uiteindelijk gewonnen positie. Deze had eigenlijk op de 35^e zet, in vliegende tijdnood, direct beslist moeten worden (met het simpele Ta8). Wit slaagt erin om de vleugelactie te combineren met beheersing van het belangrijke veld e5, zodat zwart niet tot goed tegenspel komt. Met name het omspelen van de paarden via veld d2 naar c4, alsook het omspelen van de loper van b2 via veld c1 naar d2 van waaruit én de vleugelactie wordt versterkt én veld e3 wordt gecontroleerd (immers wit overwoog een mogelijk f4 gevolgd door Pe3) maakten naar mijn mening deel uit van een strategisch juist concept.”

1. Pf3 d5 2. g3 Pf6 3. Lg2 Lf5 4. c4 dxc4 5. Da4+ c6 6. Dxc4 Pbd7 7. d3 e6 8. a3 Le7 9. b4 0-0 10. Lb2 c5 11. b5 h6 12. Pbd2 Lh7 13. 0-0 Tac8 14. Db3 Ld6 15. Pc4 Lb8 16. a4 Pb6?! 17. Pxb6 axb6 18. Pd2 Pd5 19. Pc4 Lc7 20. Lc1! Ta8 21. Ld2 Df6?

Wit staat duidelijk beter, heeft hier zoals eerder gezegd het plan f2-f4 om zwart het veld e5 te ontnemen gevolgd door Pe3, maar dit helpt wit wel heel erg. Het spel van zwart maakt sowieso een matte indruk, zie bijvoorbeeld 16...Pb6 met 17...axb6 in wits voordeel en de zet 13...Tac8: die toren doet daar niets.

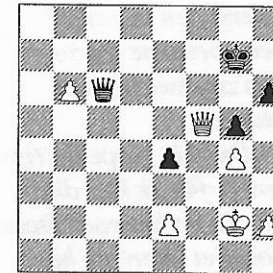
22. Pe3 Pxe3 23. fxe3 De7 24. Lxb7 Tad8 25. Lc6 e5 26. e4 Kh8 (zie diagram voor het positioneel bankroet van de zwarte stelling)

27. a5 De beslissende doorbraak, wit staat op winst. 27...bxa5 28. Lxa5 Lxa5 29. Txa5 f5 30. b6 fxe4 31. Txf8 Txf8 32. dxe4 De zwarte loper op h7 blijft tot het bittere einde buitenspel staan. 32... Df6 Opnieuw niet het handigste veld voor de dame, maar elke zet verliest hier. 33. Df3 Dxc6 Gedwongen, anders volgt ook 34.Dxf8 en de witte pion op b6 loopt door. 34. Dxf8 Lg8 35. Dxc5? (35.Ta8 wint direct, maar wits vlag stond op vallen) 35... Dxe4 36. Df2 Ld5 37. Txd5 Dxd5 38. Df8 Kh7 39. Df5+ g6

Op dit moment kwam ik bij het bord langs. In eerste instantie dacht ik dat de winst nog wel de nodige nauwkeurigheid zou vragen, maar met stijgende verbazing zag ik Peter in hoog tempo de ene na de andere

krachtzet op het bord smijten. Hij had natuurlijk niet al teveel tijd meer (ca. 7 minuten), maar om nu vrijwel à tempo te spelen?! Ik begreep het even niet, maar de verklaring volgt zo ...

40. Df6 Dd1+ 41. Kf2 Dd4+ 42. Kg2 Dd5+ 43. Df3 e4 44. De3 g5 45. g4 Kg6 46. Df2 Dc6 47. Df5+ Kg7 48. De5+ Kg6 49. Df5+ Kg7 50. Dc7+!?!?! (zie diagram)

wit heeft haast: 50. Df5-c7+

Na deze ultieme krachtzet moest Ronald zich gewonnen geven. Je zag hem gewoon denken: “Huh, zo simpel was het toch niet, maar Dc7 ziet er toch wel heel logisch uit”. In elk geval een verdiende overwinning voor Peter.

Vervolgens maakte Peter het psychologisch perfect af door zich bij Ronald te verontschuldigen voor zijn snelle spel: “maar ik moet de bus van 0:05 halen”.

Ik stel voor dat we dergelijke opmerkingen in het vervolg alleen in de externe competitie mogen toepassen: “Sorry dat ik je zo snel van het bord trapte, maar ik moet

mijn kleine zusje nog ophalen bij bar Jordy” of “Ik kan gratis mobiel bellen vanaf 0:00 uur”.

Julio Araque en ik vonden dit alles erg vermakelijk. Temeer omdat beide spelers ontgaan was dat de zet Df5-c7 met schaak (!) illegaal is. Dit is nog wel te verklaren doordat bijvoorbeeld 49.Dc7 (ofwel 51.De5+ Kg6 52.Dc7) - hoewel dan zonder schaak - ook vrij eenvoudig wint.

Zelf heb ik het wel gekker meegemaakt. Ooit zat ik met zwart in een scherpe stelling lang na te denken (wel 20 minuten) over o.a. de zet Da6xd3. Dit wikkeld af naar een eindspel met een pion meer. Maar omdat ik goede aanvalskansen had tegen de (lang gerocheerde) witte koning zocht ik naar een sterker alternatief (wat er natuurlijk niet was). Plotseling zag ik echter “Het Licht” en voerde dan ook à tempo de winnende zet Da6xc3! uit. Vervolgens voegde ik mijn tegenstander toe: “Dat ik daar nu zo lang over na moet denken, dit wint op slag” en accepteerde de verbouwde opgave van mijn tegenstander. Op hetzelfde moment begon het ons beiden echter te dagen dat deze zet natuurlijk onzin was. We vervolgden uiteraard de partij en na de opdracht om een verplichte damezet te spelen voerde ik direct de zet Dxd3 uit. Wat mijn tegenstander daar wel niet van gedacht moet hebben is mij nooit duidelijk geworden.

'Daan's notatieformulier'

Albert,

Ik kom verder niet uit Daans notatie, kan jij het even compleet maken en eventueel jouw visie erop loslaten?

Maurits

Grappig, je hebt de kleuren verwisseld: ik had wit en speelde inderdaad mat en passief, Daan had zwart en bereikte met sterk spel een vrijwel gewonnen stelling. Mijn enige wapenfeiten waren 23.

Pxd4! en ook 31. Tac1 ben ik tevreden over: een bewuste gokzet in wederzijdse tijdnood. Na 'correcte' witte zetten zou zwart na de tijdscontrole gewoon een gezonde pion voorstaan.

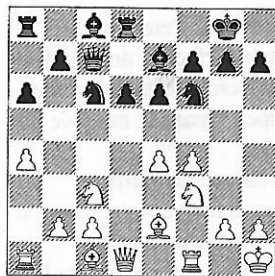
Vanaf zet 30 gaat het mis met de notatie: 30... Dxc4 is gespeeld (ipv 30...g5) en 31...Dxa4 (ipv Lxf4) en 32.Pe5 (ipv Pxf4). Ik heb dit gecorrigeerd en de notatie aangevuld vanaf zet 32 tot het voor Daan bittere einde (42.Te1). Ik kon het natuurlijk ook niet laten om het nodige commentaar toe te voegen (in italic).

Albert

1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. d4 cxd4 4.

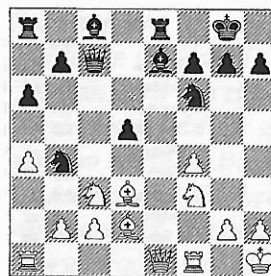
Pxd4 Pf6 5. Pc3 a6 Zoals verwacht vergrijpt Daan zich nog steeds aan de Najdorf. **6. f4 Dc7 7. Pf3 Pc6?!** Niet goed, 7... Pbd7 is de juiste zet. Wit kan nu direct voordeel bereiken met 8. Pd5. Ik zie het niet (was wel verbaasd over deze zet!) en nu bereikt zwart na enkele schablone zetten van wit al minimaal gelijkspel, i.e. een gunstige Scheveninger dankzij het paard op c6! Beiden hadden we ons voorbereid op de Najdorf ..., proficiat! Voor mij geldt nog het (zwakke) excuus dat Nunn nalaat om voor een talentloze amateur als ik deze mogelijkheid even te noemen. Hoe Daan 7... Pc6 uit zijn vingers kan laten glippen, na een volgens eigen zeggen grondige

voorbereiding, is voer voor psychologen (of werd hij eenvoudigweg verrast door 7.Pf3 ...?). **8. Le2 e6 9. a4 Le7 10. 0-0 0-0 11. Kh1? Td8!** Zoals Daan zelf zei: de verkeerde toren naar het goede veld. Ik kon nu niets goeds bedenken tegen 12... d5.

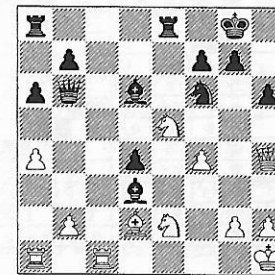
{Albert – Daan dus! - speelt het zoals gebruikelijk. Tegen de matte

witte opstelling staat hij al na 12 zetten klaar voor het bevrijdende d5!} **12. De1 d5 13. exd5 exd5 14. Ld3 Te8!** Sterker dan direct 14... Pb4 waarop ik 15.Pd4 gepland had met spel tegen de isolani op d5. **15. Ld2?** Hier had ik de schade misschien nog kunnen beperken met het consequente 15. Dh4 Pe4 16. Dh5 zoals aangegeven door de trotse koploper in het lopende NK Dammen. **15... Pb4**

16. De5 {Een Smit – Segers ? - typerende actie. Na passief te hebben gespeeld ineens scherp uit de hoek komen. } Na lang nadenken vind ik niets beters dan deze poging om verwarring te stichten. 16.Pd4? zou nu immers falen op 16... Pxd3 17.cxd3 Lc5. **16. ... Ld6 17. Dg5** {Een voor zwart storende positie van de Witte Dame. } **17. ... h6 18. Dh4 Pxd3 19. cxd3 Lf5** Zwart laat zich niet afleiden en gaat recht op zijn doel af (pionwinst). **20. Pe5** Biedt er een aan, maar Daan kiest terecht voor het lekkere hapje op d3. **20... d4! 21. Pe2 Lxd3!** Die had ik niet eens zien aankomen. Ik vreesde nu de harde nul, maar vind gelukkig

nog een aardige riposte. **22. Tfc1 Db6**

23. Pxd4 {Ik mag wel zeggen bijzonder impressive gerekend! van die Smit – Segers - } **23. ... Dxd4 24. Le3 Dd5** {Albert – Daan! - mist hier Lxe5 met 3 stukken voor de Dame und ein Gewinnstellung!} **25. Pxd3 Pe4 26. Td1 Pxc3 27. bxc3 Te2 28. Dg4 De4 29. e4?! Te8 30. h3 Dxc4!** Die is binnen. **31. Tac1!?** In wederzijdse tijdnood besluit ik het zo scherp mogelijk te spelen. Na rustige zetten (welke?) blijft zwart immers totaal gewonnen staan. **31... Dxa4?!** Eenvoudig terug naar e4 en wit heeft helemaal niks meer, ja een zwakke pion op a4. **32. Pe5 Lxe5 33. Dxe2 Lxf4 34. Dc4** Deze zet heeft Daan gemist in zijn vooruitberekening. **34... Dxc4 35. Txc4 Lg5** Tijdscontrole gehaald. Zwart staat nog steeds beter. **36. Tc7 b6 37. Tb7 Le3?** Geeft het voordeel weg, 37... Te6! is sterker. **38. Te1 Kf8 39. Tf1! f6 40. Td1** Wit gaat torens verdubbelen op de 7^e rij, wint een pion terug en zal dus moeiteloos remise maken. **40...Te7?** Een forse blunder. Jammer van een door Daan goed gespeelde partij. **41. Txe7 Kxe7 42. Te1 (1-0) AJS**

'De accuwacht'

Groothoofd, twee maal achter elkaar gepromoveerd. Enkele jaren geleden speelde het tweede nog tegen ze. Inmiddels is Peng vertrokken maar hebben ze wel de kanonnen van Laatum en van Vaalen aan de topborden. Bijzonder goed presteerden ze dit seizoen niet en aan ons de taak dit zo te houden. Cor Feelders als ludiek offer aan bord 1. Dit keer won Cor door middel van een leuke combinatie een kwaliteit. Het resultaat was helaas een tochtige koningsstelling en zeer zwakke witte velden. Het was zeker geen rozegeur en maneschijn. Cor heeft nog lang gesparteld en kwam volgens eigen zeggen gewonnen te staan. Helaas ging Cor toen mat in een. De partijen van Cor aan bord een zijn verreweg de leukste partijen die er in het eerste worden gespeeld. Er gebeuren de gekste dingen en soms pakt Cor gewoon het punt. Bovendien heeft Cor een stuk meer vechtlust dan de remisemannen. Dit keer had Cor bovendien een excuus in de vorm van autopech. De nacht ervoor had Cor de nodige uren op de snelweg doorgebracht. Cor zijn telefoon is gaar, hij kan nog wel gebeld worden (helaas) maar het praat niet zo lekker met een kapot microfoontje. Toen zijn auto het begaf moest hij naar de praatpaal om de ANWB te bellen. Cor, jarenlang lid van de ANWB geweest, had zijn lidmaatschap per 1-1-1999 opgezegd.... Fl. 240,- was te duur en Cor belde uiteindelijk de accucentrale voor een nieuwe accu. Dit was nog duurder, maar inclusief accu. Niet dat de accu daadwerkelijk kapot was, hij werd alleen niet meer opgeladen. Nu heeft Cor dus 2 accu's die hij thuis oplaadt en een auto die nog gerepareerd moet worden. En dan waren er ook nog een taxi en geldautomaat bij dit drama betrokken. Cor had dus weinig geslapen en had volgens eigen zeggen een slaapgebrek tijdens de partij. Bij de chinees was dit weer volledig over en babbelde hij er weer lustig op los. Han Smit viel, voor de derde keer in vijf rondes, in voor Ron Heusdens. Ten aanval, ik heb niets te verliezen moet hij hebben gedacht. De aanval sloeg door en Han had als eerste zijn overwinning behaald. 2 uit 3 is een prima score. Jammer dat hij niet meer mag invallen, want Ron heeft alweer afgezegd voor de volgende ronde. Karel Looijmans wist een positioneel voordeel te behalen in het middenspel. In het eindspel won

Meerkamp A

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Brandenburg	1	0	0	1	1	0	0	0,5		0
Quist	2	1	0	0,5	1	1	0,5	0,5	0,5	1
Looymans	3	1	0	0	0,5	0	0,5	0,5	0	0,5
Ruytenberg	4	0	0,5	1	1		0	0,5	1	0,5
de Jong	5	0	0	0,5	0		0	0,5		1
Heusdens	6	1	0	1			0,5	0,5	1	1
Kerkmeester	7	1	0,5	0,5	1	1	0,5		1	0,5
Fokkink	8	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0		0	0
Wirschell	9	0,5	1	0		0	0,5	1		1
Ochtman	10	1	0	0,5	0,5	0	0	0,5	1	0

Meerkamp A

1 Quist	7,0	uit 9
2 Kerkmeester	6,5	uit 9
3 Heusdens	5,0	uit 7
4 Ruytenberg	4,5	uit 8
5 Wirschell	4,0	uit 7
6 Ochtman	3,5	uit 9
7 Fokkink	3,0	uit 9
8 Looymans	3,0	uit 9
9 Brandenburg	2,5	uit 8
10 de Jong	2,0	uit 7

Meerkamp B

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Brobbel	1	0	0	0	0	1	1	0,5	0	
Krop	2	0,5	0	1	0,5	0,5	1	0,5	0	
H.Smit	3	1	0,5	1	0	0,5		1	0	1
Segers	4	1	1	0	1		1	1	0	0
D.Smit	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Everwijn	6	1	0,5	0,5		1	0	0	1	1
Feelders	7	0	0,5	0	1	1		1	0,5	1
Degeling	8	0	0	0	0	1	0	0	1	1
v.Kempen	9	0,5	0,5	1	1	1	0	0,5	0	
Kleinjan	10	1	1	0	1	1	1	0	0	

Meerkamp B

1 H.Smit	5,0	uit 8
2 Kleinjan	5,0	uit 8
3 Feelders	5,0	uit 8
4 Segers	5,0	uit 8
5 Everwijn	5,0	uit 8
6 v.Kempen	4,5	uit 8
7 Krop	4,0	uit 8
8 Degeling	3,0	uit 7
9 Brobbel	2,5	uit 7
10 D.Smit	1,0	uit 8

Meerkamp C

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Araque	1	0,5	0	0	1	0	0	0	0,5	1
Oosthoek	2	0,5	0	0	0	1	0	0	0	1
Egge	3	1	1	0	0,5		0	1	1	1
v.d.Meer	4	1	1	1	0,5		0	1	1	1
Avakian	5	0	1	0,5	0,5		1	0	1	0
de Greeve	6	1	0		0		0	0,5	0,5	1
Doornheim	7	1	1	1	1	1		1	1	1
de Gids	8	1	1	0	0	0	0,5	0	0	1
W.Teunisse	9	0,5	1	0	0	1	0,5	0	1	1
H.Teunisse	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Meerkamp C

1 Doornheim	9,0	uit 9
2 v.d.Meer	6,5	uit 8
3 Egge	5,5	uit 8
4 Avakian	5,0	uit 9
5 W.Teunisse	5,0	uit 9
6 de Gids	3,5	uit 8
7 Araque	3,0	uit 9
8 de Greeve	3,0	uit 7
9 Oosthoek	2,5	uit 8
10 H.Teunisse	0,0	uit 9

Meerkamp D

	1	2	3	4	5	6	7	8
Meerman	1	0,5	0,5	0	1	0	0	1
Koenen	2	0,5	0,5	0	1	0	0,5	0,5
Roedolf	3	0,5	0,5	0	1	0	1	1
Davids	4	1	1	1	1	1	1	0
Janssen	5	0	0	0	0	0	0	0
Blonet	6	1	1	1	0	1	1	1
v.d.Bergh	7	1	0,5	0	0	1	0	0
Kollaart	8	0	0,5	0	1	1	0	1

Meerkamp D

1 Blonet	6,0	uit 7
2 Davids	5,0	uit 6
3 Roedolf	4,0	uit 7
4 Kollaart	3,5	uit 7
5 Meerman	3,0	uit 7
6 Koenen	3,0	uit 6
7 v.d.Bergh	2,5	uit 7
8 Janssen	0,0	uit 7